

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hozva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

Zsidóság és keresztény iskolák.

Ha már a zsidóságról a tegnapi számunkban beszélgettünk, nem árt ma egy lépéssel tovább menni és betekinteni a nevelés nagy csarnokába, az iskolába. Reámutattunk már nem egyszer arra a tényre, hogy iskoláinkba tódul a zsidóság. Csak oda nem tódul, ahol érzi azt, hogy nem ép a legkedveltebb. Legjobban szeretik azonban a kath. középiskolákat. Ezt fényesen igazolja a statisztika. Miért szeretik ép a kath. iskolákat? A felelet egyszerű. Finom lelkeket találnak mi nálunk, elegáns bánásmódban részesülnek, üldözésnek nincsenek kitéve, méltányos elbánásban van osztályrészük, mondjuk ki őszintén, hasonlóan a mi gyermekeinkhez, sőt ujabban már tandíjmentességet is kapnak. Ennél több kell?

És ezt szereti a zsidó. — Ő minden olyat szeret, ahol látja és tudja, hogy érvényesülhet.

A szász középiskolákat pld. kerüli, mert tudja, hogy ott vesztett pere van. — Minket tüntetnek ki. Olcsón is tanulnak, meg aztán jól is tanítanak, sőt nem egy helyt vezérszerepre is jutnak s aztán? Kész a pusztulás. Mert jól jegyezzük meg azt, hogy a hova befurakodik egyszer a zsidó, és megmelegedni kezd, ott aztán kitör a faji jellege és megkezdí aknarunkáját. Igaz ehhez idő kell, mert míg nem érzi a zsidó, hogy ő érvényesülhet, addig szerény, alázatos, előzékeny és mégis tolatódó, gyámoltalannak látszó, de ha rendben van a szénája? Akkor? Akkor kezd kiállhatatlanná lenni.

Megmételeyez, aláaknáz mindent,

de úgy, hogy ő mindig kimászhat a bajból. Arra fekteti a fősúlyt, hogy mások induljanak előre a bajba, ő hátul kullog. Ha átjutott a bajon, akkor vezet, ha nem, másra keni a bajt. Igen mert a zsidó számításal él, tesz és érvényesül. E nélkül egy lépést se megy előre s hátra.

Hogy példával is szolgáljunk, ime egy a sok közül. Az egyik középiskolának valamelyik osztályában csakis 4 zsidó volt. És ez a négy fiú kik valamikor szerények, alázatosak de mindenkor előzékeny és tolatódók voltak, megmételeyezték az osztályt a tantestület szemé láttára. Mi vel? Az ő szellemükben írt újságokkal: Az Est, a Világ, a Nap stb. lapok becsempeszésével és azok felolvasásával. És mi lön az eredmény? Az, hogy ahol kereszt csüng a falon, a legkomiszabb bírálattal illették azt az egyházat, pápságot, melynek jótékonyágát élvezték 6, 7, 8 éven át. Sőt mi több az állandó ily és más zsidó, szabadkőmives, és szabadgondolkodó lapok becsempeszésével és beszéddel elérték azt, hogy katolikus fiaink hitükben is meggingottak; a zsidók hatalma alá kerülve moccan se mertek, amit a legfényesebben igazol a következő eset. Egy pár zsidó fickó táviratilag üdvözölt olyat, kit katolikusnak üdvözölnie nem lett volna szabad, a kath. ifjuság nevében is. És az az ifjuság? Nem merte felemelni tiltakozó szavát ezekkel szemben, mert rabigába döntötte őket a zsidó szellem, a zsidó raffinéria. És mindez a katolikus nevelés nagyobb dicsőségére történt az Urnak 1912 évében. Ilyen és ehez ha-

sonló eset hány lehet az országban? És mi mégsem ébredünk? Nem bizza, mert akkor más szellemmel kezdünk azt, amit Isten adott. Jobb és meggyőződőbb katolikus irányba terelnők a katolikus nevelés ezer eszközeit, hogy csorbát ne ejtsenek a zsidókban, a mi a miénk.

Van középiskolájuk, menjenek oda és ne élőködjenek rajtuk. Vagy ha a nem tetszik szözzük meg oly tandíjjal, hogy elmenjen a kedvük iskoláinktól. Csakis így védjük meg kath. középiskoláinkat az élödsdi poloskáktól.

A Segesvári Magyar Iparvédő Egyesület működése.

A Segesvári Magyar Iparvédő Egyesület 1909. május 8-án alakult.

Alakulásától kezdve, elnök Apáthy Péter volt főispán és özv. Báro Kemény Béláné szül. Haller Barta grófnő.

Az egylet érdekében szükséges agitacionális tevékenységet a fennt nevezett elnökön fejt ki. — Akit a közügyek kezén szerzett érdemei elismerésül Öfelsége Apostoli Királyunk az 1910. évben az Erzsébet-renddel tüntetett ki.

Az egylet, már e rövid idő alatt több rendbeli háziipari tanfolyamot rendezett. Különösen a sásfonási háziiparágból. A sásfonási háziiparágból tartott tanfolyamokon az oktatást dr. Kisgyörgy Lajosné állami kiseddövönő, egyleti alelnökön tartotta. Örte Jánosné polg. isk. tanítónő vezetésével pedig festészeti tanfolyam tartatott A sásfonási tanfolyam az egylet megalakulása után minden évben volt. Ugy dr. Kisgyörgyné, mint Örte Jánosné a tanfolyamokon az oktatást díjtalanul teljesítették. Ugy a sásfonási, mint a festészeti tanfolyamokon a tanulók nagy számban vettek részt.

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Szergej-féle posztóüzlet 1. emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

angol női felöltők és kosztümekek készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

A tanfolyamokon készített munkákkal összesen három kiállításon vett részt az egyesület.

Ugy ezen tanfolyamok, mint ezen kiállítások Segesváron tartottak illetve rendeztek az egyesület által az 1906—1908 években.

A kiállításból és a tanfolyam munkáinak eladási árából s egyéb jövedelemből befolyt összegekből egy „Rákóczy — Battyányi” ösztöndíj alapot létesített az egyesület, melynek évi kamatait minden évben egy szegénysorsu iparostanonc kapja.

Az egyesület a sásfónási háziiparág tanítását a vidékre is kiakarván terjeszteni, 1909-ben az egyesületi elnökön özv. Báró Kemény Béláné közbenjárására Gróf Apponyi Albert akkori vallás és közoktatásügyi miniszter Ürmös községbe állami kisdévodát állított s oda az egyelet kérésére Dr. Kis György Lajosné segesvári állami kisdévodánót helyezte át.

Dr. Kisgyörgy Lajosné óvónő az egyelet képviseletében azóta Ürmösön díjtalanul minden évben sásfónási tanfolyamot tartott. A tanfolyamon készített munkákkal az egyesület 1910-ben résztvett a lőcsei kisdévodói kiállításon, s ezen érmet és oklevelet, az óvónő pedig elismerő oklevelet nyert. Ugyancsak 1910-ben és ugyanazon tanfolyam munkáival résztvett az egyesület a nyiregyházi kiállításon is, amelyen szintén érmet nyert. Az 1911. évben az óvónő a saját nevében és költségén tartott tanfolyamot, az ürmösi kisdévodára növendékeivel, kik között résztvett a tanfolyamon a népiskola néhány növendéke is.

Az 1912. évi tanfolyamon március hó végéig készített munkákkal az egyesület a miskolci orsz. amatőr- és háziipari kiállításra vett részt, minek eredménye gyanánt aranyéremmel és oklevéllel lett jutalmazva a tanfolyam. Ezen tanfolyamon a kisdévodára növendékei, valamint más felnőtt egyének s az állami iskola néhány növendéke vett részt.

Pilóta nélkül elröpült aeroplán.

London, július 9

Szokatlan aviatikai baleset történt a san-franciscói öbölben tegnap délután Vierra amerikai aviatikus nagy közönség előtt repülési gyakorlatokat végzett monoplánján, több száz méter magasságba szállott, majd szép

siklórepüléssel meglehetősen merészen leszállott. Mikor alig néhány méternyire a földtől ismét felfelé akarta irányítani gépét, az aeroplán felborult és Vierra kiesett a nyeregből. Az aviatikus a puha gyepre esett és néhány könnyebb zúzódástól eltekintve, mi baja sem történt. az aeroplán azomban megszabadulva utasától, magától szépen a levegőbe emelkedett, átröpülte a tengeröbölre és eltűnt a messzeségben. A közönség, de meg inkább a hopponmaradt aviatikus nem tehetek mást, mint száj tátva bámultak a tovatűnő aeroplánra.

HIREK

Csüt.
július
11.

Róm. kath. Pius
Protestáns Placid
Gör. k. Cir. Ján.
Nap két 4 14. nyug 7
55 perckor. Hold két

12 ó. 41 perckor. Nyug. 5 ó. 11 perckor.

Jármai meghalt.

A kolozsvári máv. üzletvezetője Jármái Béla kedden délután Budapesten szívszélhűdésben meghalt.

Főispáni lemondás.

Haller János gr. udvarhelyi főispán állásáról lemondott.

Árlejtések.

Felsőleányiskola építése, 600,000 korona, Marosvásárhelyen polgármesteri hivatalban jul. 11-én.

— Evangelikus paplak építése 15,000 koronáért jul. 14-én d. e. 10 órakor Bögör (Udvarhely m.)

Elhunyt Dante fordító.

Temesvárról írják, hogy ma Eng. elsz János kanonok a hírneves Dante-fordító tegnap meghalt. Nagyműveltségű ember volt, akinek a fordításait a legjobbak közé sorozták.

Aratósztrájk.

Nagyváradról jelentik, hogy gróf Tisza birtokán kitört az aratósztrájk. Az aratók fejegetőleg viselkednek. A rend fentartására katonaságot rendeltek ki.

Prohászka Franciaországban.

Prohászka Ottokár püspök ma egy hónapi tartózkodásra Franciaországba utazott.

Kik mentek szent gyakorlaira?

A brassói papság közül a csikszeredai szent gyakorlaton tudomásunk szerint résztvesznek: Bálinth György tanár, Binder István, László Imre volt káplán.

Wieni eucharisztikus kongresszus.

Azok, kik részt óhajtanak venni, felkéretnek ebbeli szándékukat jelentsék be a plebánia hivatalnál. A kik részt nem óhajtanak venni, kéretnek a kongresszus költségeinek fedezésére bármilyenü kisebb pénzbeli adománnyal hozzájárulni. Az összegeket továbbítja a plebánia hivatal.

Toronyóránk.

Toronyóránk áthelyezésére a munkák csütörtökön kezdődnek, s így hisszük, hogy vasárnapra a közönség rendelkezésére áll a toronyóra, melyet most határozottan nélkülözünk.

Franciskánus.

Aki franciskánus akar lenni, az a szentferenc-renciek rendjébe óhajt lépni felszerelt kérelmét nyujtsa be a rendtartomány főnöki hivatalhoz Vajdahunyadra. Négy gimnáziumot végzett, hivatást érző, egységes fiuk pályázhatnak.

Kiadó lakás.

Az egyházközség tulajdonát képező mesterutcai házban egy 3 szoba, előszoba, konyha, hatalmas pince, padlásból és kedves kerteskéből álló szép lakás idei szent Mihály napjától kiadó. Gondnoknál Kut-utca 17 sz. a. értekezni lehet.

Hosszu kalaptü.

Érdekes híradást kapunk Nagyszébenből. Egy urnő hosszu kalaptüvel valakit az arcan erősen megsebesített. A bíróság az urnőt 6 órai fogházra ítélte. Nagy csoda, hogy még több szerencsétlenség nem történik a rettenetes kalaptüvel.

Hadgyakorlatok

Aradmegyében.

A belügyminiszter leiratban értesítette Aradmegye alispánját, hogy a tartandó királyi hadgyakorlatok Aradmegyét is érinteni fogják.

Szabósztrájk.

A budapesti nőikonfekció munkásnők és munkások sztrájkba léptek. Követelésük 10%-os béremelés volt. Egyes munkaadók már megadták a követeléseket.

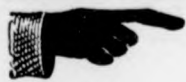
Koldussztrájk.

Kalocsán érdekes sztrájk tört ki. A város koldusai fejenként havi 10 koronáért összeperették a zöltésgpiacot hetenként kétszer. Mult kedden pedig megtagadták ezt, mert szerintük a városnak söprés nélkül is el kell tartania őket.

Borbélysztrájk.

Holdmezővásárhelyen a borbélysegédek vagy 35-en sztrájkba léptek. Rövidebb munkaidőt, tisztességesebb bánásmódot kértek.

A szentpéteri göztégla és cserépgyár ajánlja kitünő minőségü

falazati tégláit

a lehető legolcsóbb árban

iroda: Kap u-u. 72.

memorandumban a mesterektől. A sztrájk tart.

Az idei sorozás.

A honvédelmi ministerium leiratban értesítette ma megyénket, hogy az idei sorozásokat aug. 12 és október között rendezik el a vármegye területén. Tovább utasította a vármegyét hogy lehetőleg nem korcsmákat, sörházakat használjanak sorozási helyiségül.

A gyermeknap.

A gyermeknapi adományokhoz újabban. 86 kor. 96 fillér gyűlt össze Földváron.

A vízkárosultaknak.

Brassóban a szatmármegyei vízkárosultak javára 30 kor. 20 fillér gyűlt össze, amelyet rendeltetési helyére juttatnak.

Kanyaró

A földvári főszolgabíró jelentette ma a vármegyének, hogy Prázsmár községben egy kanyaró betegség fordult elő.

Színház.

A „Fapa.” — Flers és Caillavet ötletes, fordulatokban gazdag meséjű, rendkívül kellemes vigjátéka, a P a p a pénteken este kerül bemutatásra. A pompás darab — melynek sikerét a szerencsés szereposztás már eleve bizonyítja — meséje röviden a következő: De Larzac gróf — (Herceg Vilmos) — Lamezanba megy, hogy meglátogassa természetes fiát, (Abonyi Tivadar,) kit 25 év előtt adott ki a faluba dajkaságba s ki ott Jean Bernard néven él nevelő szüleinél abból az apanázból, mit a gróf pontosan megküld. A gróf, ki sokat élt és alaposan élt, látva, hogy a szerelemben már nincs szerencséje csakis a fiának akar a jövőben élni, akit eddig még sohasem látott. Jean, ki fülíg szerelmes Georginába (Hevesi Mariska) — észre sem veszi, hogy őt még Jeanne (Hevesi Gusztika) — szereti, összekap atyjával, ki Georginával való házasságát azért ellenzi, mert a leány apja közönséges kalandor volt.

Közben megérkezik Georgina s olyan erős benyomást tesz az öreg grófra, hogy az fülíg szerelmes lesz bele s mivel a leány is tetszik a mindig elegáns gavallér gróf, hozzámegy s nem a fiához — feleségül.

Külföld.

Forrongás Portugáliában. A kisebbségben levő királypártiak még mindig nem tudnak beleegyezni a köztársasági államformába. Minduntalan hallunk felkelésekről, amelyeket azonban a kormány mindig elnyom nagy katonai erejével.

Lázadás Albániában. Ismét nyugtalanító hírek érkeznek Albániából. Az albán katolikusok sehogy sincsenek megelégedve a muzulmán, török uralommal. Monasztirban a török kormány már ágyukkal lövött a felkelőkre.

Kovács Sándor

fényképész

Brassó, Katonakórház-utca 2 sz

Kelemen András

saját gyártmánya
cipész

Brassó, Weis-Mihály-utca 27

**Halló barátom!
Hová
mész?**

Én megyek **BLAZEK** szerelőhöz, Fekete-u. 37 sz. alá, aki a legjobb és legolcsóbb szereléseket végzi.

Foltos és homályos

tükrök

egész ujjakká alakíttatnak át

Berkó Illésnél

Weisz-Mihály-u. 19. Ugyanott egy rövid zongora jó állapotban olcsón eladó.

Beer Gustáv

női-szabó

Kósa Albert

szabó-üzlet

raktáron a legfinomabb szövetek.

Brassó, Weis-Mihály-utca 6 szám

MELZER és CRISTESCU

szabó divatterem

Raktáron a legfinomabb szövetek.

Brassó, Uj-utca 2. II. em.

TÁVIRATOK

Konstantinápoly, július 9.

A lázadó török katonákkal a békéltetés megindult, azonban kevés remény van rá. A katonaság háromnegyed része forrong.

Wien jul. 10.

A közös minisztertanács azzal végződött ma délelőtt, hogy a hadügyminiszternek újabb kívánságait visszautasították, akinek a helyzete nem írgott meg.

— Az aliszti kérdés megoldására közös kormány körülbelül 3 millió koronát vett fel.

Damaly jul. 10.

A nagy bányaszerencsétlenségben 65 bányász életét vesztette és 40 mentő munkás újabb robbanás következtében el van zárva a világtól, akiket azonban még az éjjel folyamán kimentenek.

Szerkesztői üzenet.

K. Pali. Köszönöm kedves gondoskodásodat. Bizony kitartásra van szükségem. Előbbi címre küldtem levelet. Ha szombatig nem kapok választ megismételtem. Fülíg vagyok a munkában. Az eredmények azonban lelkesítenek.

Sz. D. Naponként megy az ujság. Nem tudjuk megérteni, hogy nem kapja rendszeren,

P. Brassó. Szeretem a hajnalt. Csak álmodjanak: Az ébredés kellemetlen lesz részükre.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

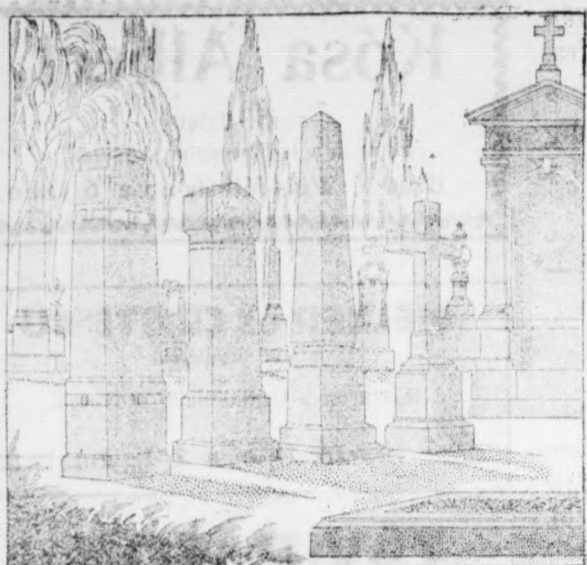
ÉRTESÍTÉS!

Nagyrabecsült vevőimet tisztelettel értesítem, hogy tanulmányutamról visszatértem. 6 heti távollétemet elméleti és gyakorlati szakismereteim gyarapítására használtam fel.

Világhírű „Le Grand Chic” módszer szerint a legkiválóbbat nyújthatom.

Miért továbbra is becses pártfogást kérek és maradtam teljes tisztelettel

GERGELY SÁNDOR női-divatterme, Lensor 28.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat HERZUM FERENC és KÁROLY

Vasut-utca 58 B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból,
: laborator, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. :
Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : : zai kőből, vagy márványból. : : :
Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
— mellett —

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta
varrógépek, kerékpárok, fa és vas-
tárgyak, képek, tükrök, inga- és
zsebórák, arannyemű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fali- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
fajta vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítenek. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 65.

Ügynökök megfelelő fizetés
mellett felvétetek.

Országos iparegyesület által kitüntetett
: : nagy ezüst éremmel : :

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

: — : A pécsi főszékesegyház és : —
: — : számtalan plebánia szállítója. : —

Alapítotott: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár Pécs.

Főüzlet: Szigeti ország-ut 3.

Fióküzlet: Jókai-tér 9.

fajánlja a Főtisztelendő papsá
igyelembe preparált, füstnég
: — : küli méhviaszgyertyáit. : —

Hubert Hedwig

virágterme

Brassó, Kolostor-u. 23. Telefon sz: 500.

Alulírott mint megbízott Konrad Joze-
fin csődtömegéből kifolyólag a legolcsób-
ban kiárusítok szabad kézből

női őszi és téli kalapszallagokat,
bolti berendezéseket stb. a legjutányosabb
áron keddtől fogva **Kapu-utca 2 sz. alatt**
naponként d. u. 2—5 óra között.

Kiváló tisztelettel
Ungár Jenőné

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyleti vendéglő
és kerthelyiség

**Brassó,
Rezső-körut
Kőbányai udvari sör.**

A pünk. ünnepek alkalmával
dupla maláta sör is csapoltatik.

Kitünő konyha.

FAZEKAS ANDRÁS

FÉRFISZABÓ

BRASSÓ, FEKETE-UTCA 21.

Antosch Ede

kárpitos és díszítő

Brassó, Vár-utca 114.

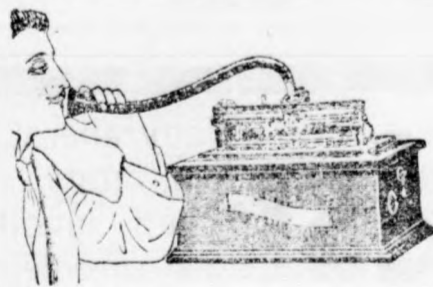
„ADLER“ AUTOMOBIOK

olaj, auto-pneumatik a
legjobbak.

: Kerékpár és autokikölcsönzés. : :
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások
MOOBER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 39.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számoló-, összeadó-, diktáló-,
villany- és fizikai szerek, irodaszepek és különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek
raktári

Írógép-iskola.

Telefon 380.

Telefon 380

„KORONA“ szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangú szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet
szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkal-
mas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobák
kal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író
és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők
Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkammera fény
képezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély
Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage
A legnagyobb zléssel és kényelemmel berende-
zett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és ké-
pes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Bilszoba.
Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom
porok és likörök, valamint alkoholmentes italok.
Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek lát-
ványosság-számba menő berendezése megtekint-
ésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nem-
zetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

A „Római Császár“ vendéglő

borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitünő
Eredeti **BOROK**

kaphatók. — Elismert jó konyha!